

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **L. J.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245/2, Hradec Králové, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, spočívajícím v nepostoupení žádosti o přezkoušení rychloměru příslušnému správnímu orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 1. 2020, č. j. 30 A 63/2019 - 53,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem ze strany žalovaného. Ten měl spočívat v tom, že žalovaný bezodkladně nepostoupil žádost žalobce o přezkoušení použitého rychloměru podle § 11a odst. 1 zákona č. 505/1990, o metrologii (dále jen „zákon o metrologii“) v souladu s § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Tuto žádost zaslal žalobce v doplnění odvolání v rámci

probíhajícího odvolacího řízení vedeného žalovaným proti rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové, jímž byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (překročil povolenou rychlost v obci o 27 km/h).

[2] Žalobce byl toho názoru, že pokud žalovaný žádost bezodkladně nepostoupil dle § 12 správního řádu, podle něhož je věcně a místně nepřislušný správní orgán povinen podání bezodkladně postoupit příslušnému správnímu orgánu a uvědomit o tom podatele, dopustil se zásahu do jeho veřejného subjektivního práva vyplývajícího z citovaného ustanovení.

[3] V napadeném usnesení Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) uzavřel, že popsané jednání, tedy postoupení žádosti příslušnému správnímu orgánu v rámci probíhajícího správního řízení, je nepochybně úkonem procesní povahy, který představuje dílčí postup správního orgánu. Takový úkon nemůže být na základě judikatury Nejvyššího správního soudu považován za nezákonný zásah ve smyslu § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Proti tomuto pochybení se měl žalobce bránit žalobou proti odvolacímu rozhodnutí žalovaného podle § 65 s. ř. s. (což ostatně také učinil). Krajský soud tak žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností pro nesprávné posouzení právní otázky dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[5] Stěžovatelovou hlavní námitkou je, že nečinnost při postoupení podání může být z povahy věci zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. Žádost o přezkoušení rychloměru podle § 11a zákona o metrologii není procesním úkonem, ale jedná se o odlišný (samostatný) úkon. Odkazuje přitom na rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, který se zabýval otázkou obrany proti nepostoupení věci, přičemž dovodil, že příslušná je právě zásahová žaloba.

[6] Dále stěžovatel namítá nepřiléhavý odkaz krajského soudu na nález Ústavního soudu ze dne 14. 1. 2020, sp. zn. III. ÚS 2383/19, z důvodu odlišného skutkového stavu, a absenci zdůvodnění krajského soudu, proč je možné vztáhnout judikovaný názor i na jeho případ.

[7] Konečně stěžovatel namítá nesprávnost výroku o nákladech řízení. Protože byla žaloba odmítnuta, měl být stěžovateli minimálně vrácen soudní poplatek. Tomuto postupu nebrání ani proběhnutí ústní jednání, neboť jeho konání bylo v rozporu se zákonem. Má-li totiž dojít k odmítnutí žaloby, nelze ústní jednání v souladu se stěžovatelem citovanou judikaturou Nejvyššího soudu (usnesení ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. 29 Odo 1511/2005), která je podle stěžovatele uplatnitelná i v projednávané věci, nařídit a provést.

[8] Zástupce stěžovatele závěrem obsáhle vyjadřuje nesouhlas se způsobem vyvěšování rozhodnutí správních soudů na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil splnění zákonných podmínek řízení o kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, a proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[11] Po posouzení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[12] Soudní ochrany podle § 82 s. ř. s. se může domáhat každý, kdo tvrdí, že byl zkrácen na svých právech nezákonným zásahem správního orgánu, který není rozhodnutím a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno. V judikatuře je přitom nesporné, že postavení zásahové žaloby oproti jiným žalobním typům je subsidiární (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004 – 42).

[13] Nejvyšší správní soud přisvědčuje krajskému soudu, že v projednávaném případě nelze jednání žalovaného kvalifikovat jako zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Jeho závěr, že postoupení žádosti v rámci probíhajícího odvolacího řízení je úkonem procesní povahy, je správný. Chtěl-li se stěžovatel domoci soudního přezkumu, bylo na místě využít žalobu proti rozhodnutí dle § 65 s. ř. s. (blíže k tomu srov. odst. 27 a 28 napadeného usnesení, s nimiž se kasační soud ztotožňuje).

[14] Odkaz stěžovatele na rozsudek Krajského soudu v Ústí na Labem – pobočka Liberec ze dne 3. 4. 2019, č. j. 59 A 4/2019 – 39, je v tomto případě nepřiléhavý. Citované rozhodnutí se týká nečinnosti při postoupení podání při jeho doručení na nepřislušný správní orgán (konkrétně šlo o žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti Městského úřadu Železný Brod, které bylo zasláno Magistrátu města Liberec namísto Krajského úřadu Libereckého kraje).

[15] Oproti tomu v projednávaném případě jde o postoupení žádosti, která byla součástí podání označeného „Doplnění odvolání“, doručeného příslušnému správnímu orgánu. Nadto žádost úzce souvisela s předmětem odvolacího řízení. Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žádost stěžovatele v rozsahu jednoho odstavce se v podání nachází na jeho samotném konci, je nadepsaná „Přezkoušení dle zákona o metrologii“, graficky zcela odpovídá zbytku podání a její obsah zní: „*Obviněný, vzhledem k tomu, že si není vědom žádného překročení nejvyšší dovolené rychlosti, a má pochybnosti o správnosti provedeného měření, jako poslední požaduje, aby použitý rychloměr byl přezkoušen dle § 11a odst. 1 zákona o metrologii*“. Nejedná se tedy o jednoznačně oddělitelnou část podání, která by k němu byla např. omylem pouze přiložena, a naopak šlo o integrální součást odvolací námitky stěžovatele napadající nesprávnou kalibraci rychloměru.

[16] Nejvyšší správní soud zároveň souhlasí s odkazem krajského soudu (odst. 25 napadeného usnesení) na nález Ústavního soudu ze dne 14. 1. 2020, sp. zn. III. ÚS 2383/19, který stěžovatel označuje jako nepřiléhavý. To, že předmětem řízení v citovaném případě

byla přípustnost zásahové žaloby proti platebním výměrům v daňovém řízení, bez dalšího automaticky neznamená, že není možné učiněné závěry aplikovat i v jiných částech správního práva. Naopak, samostatný princip subsidiarity žalob vychází z právní úpravy v s. ř. s. a nikoliv ze specifických právních předpisů daňového práva. Závěry jsou tak aplikovatelné obecně i v případě posuzování jiných žalob než pouze těch, týkajících se daňového práva. K tomuto závěru je možné odkázat i na další rozhodnutí správních soudů, které na citovaný nálezn Ústavního soudu odkazují i v řízeních nedotýkajících se daňových předpisů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2020, č. j. 1 As 375/2020 – 88, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 7. 2020, č. j. 6 A 67/2020 – 27 anebo usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 3. 4. 2020, č. j. 51 A 34/2020 – 34).

[17] Nejvyšší správní soud proto ve shodě s krajským soudem uzavírá, že namítané jednání žalovaného nemůže být samo o sobě považováno za nezákonný zásah dle § 82 s. ř. s.

[18] Další námitka stěžovatele ohledně nevrácení soudního poplatku je taktéž nedůvodná. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. 29 Odo 1511/2005, na které stěžovatel odkazuje, je nepřiléhavé. Toto rozhodnutí se zabývalo situací, kdy proběhlo jednání na základě žaloby postrádající předepsané zákonné náležitosti, a pro které byla neprojednatelná (§ 43 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád). Analogickým ustanovením ve správním soudnictví je § 37 odst. 3 a 5 s. ř. s., podle kterých se žaloba odmítne, pokud účastník řízení neopraví nebo neodstraní vady podání na výzvu soudu, pokud pro tento nedostatek není možné v řízení pokračovat.

[19] Jak vyplývá ze spisu krajského soudu, v projednávaném případě krajský soud odmítl žalobu na ústním jednání dne 28. 1. 2020, přičemž v písemném vyhotovení napadeného usnesení je jako důvod odmítnutí uveden § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., čili odmítnutí pro neodstranitelnou absenci podmínek řízení, což brání dalšímu projednání věci. Jedná se o jiný důvod odmítnutí žaloby, než na který se vztahuje stěžovatelem citované usnesení Nejvyššího soudu. Jinými slovy, není odmítnutí jako odmítnutí. Nejvyšší správní soud v tomto ohledu také upozorňuje na § 49 odst. 8 s. ř. s., podle kterého, zjistí-li soud při jednání, že existují důvody pro odmítnutí žaloby, rozhodne o něm usnesením. Soud tedy má možnost odmítnout žalobu až na ústním jednání.

[20] Protože žaloba nebyla odmítnuta před prvním jednáním ve věci, a jednání nebylo nařízeno a provedeno v rozporu se zákonem, nemá stěžovatel nárok na vrácení zaplaceného soudního poplatku (*a contrario* § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích *in fine*).

[21] Způsob zveřejňování soudních rozhodnutí na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu s předmětem nynějšího řízení nijak nesouvisí, kasační soud se proto touto otázkou blíže nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje se závěrem krajského soudu, a kasační stížnost proto jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[23] Výroky o náhradě nákladů řízení se opírají o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. prosince 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu